

Tenisçilerin Spor Karakterleri ve Özgüven Duygularının İncelenmesi

Examining Tennis Players Sports Characters and Self-Confidence Emotions

Aydın İLHAN¹, Bora GÖKTEPE², Kürşad ERGÜN²

¹Pamukkale Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Denizli, Türkiye.

²Ankara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara, Türkiye.

ÖZ: Çalışmanın amacı, tenisçilerin spor karakterleri ve özgüven duygularının bazı değişkenlere göre incelenmesidir. Çalışmaya Türkiye Tenis Federasyonuna bağlı tenis kulüplerinde tenis oynayan ortalama 19,60 yaşında 138 (%47.58) kadın ve 152 (%52.42) erkek toplam 290 tenisçi gönüllü olarak katılmıştır. Gönüllü olarak çalışmaya katılan tenisçilere kişisel bilgi formu, "Spor Karakter" ve "Özgüven Ölçeği" uygulanmıştır. İkili grupların karşılaştırılmasında Bağımsız Örneklem T-Test, çoklu karşılaştırmalarda ise tek yönlü ANOVA analizi yapılmıştır. ANOVA testi sonucunda farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit edebilmek için Post-Hoc testi yapılmıştır. Spor karakteri toplam puanı ile özgüven duyguları toplam puanı arasındaki ilişkinin ortaya konulabilmesi için Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Tenisçilerin cinsiyetlerine göre spor karakterleri ve özgüven duyguları toplam puanlarında kadınlar ile erkekler arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ancak spor yapma yılına göre 9+ yıl spor yaşı olanlar ile 1-4 yıl arası spor yaşı olanların ($p=0.04$) ve yine 9+ spor yaşı olanlar ile 5-8 yıl arası spor yaşı olanların ($p=0.026$) spor karakterleri toplam puanı arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Sonuç olarak, tenisçilerde spor karakter ve özgüvenlerinde cinsiyet ve yaş değişkenine göre bir farklılık olmadığı fakat spor yapma yılına göre spor karakterlerinin fark gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Tenisçilerin spor yapma yılı arttıkça spor karakter özellikleri olumlu yönde artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: spor karakter, özgüven, tenis.

ABSTRACT: The aim of the study is to examine the sports characters and self-confidence feelings of tennis players according to some variables. A total of 290 tennis players, 138 (47.58%) female and 152 (52.42%) male, aged 19.60 years, playing tennis in tennis clubs affiliated with the Turkish Tennis Federation, participated voluntarily. Personal information form, "Sports Character" and "Self-Confidence Scale" were applied to the tennis players who participated in the study voluntarily. Independent Sample T-Test was used to compare paired groups, and one-way ANOVA analysis was used for multiple comparisons. The Post-Hoc test was used to determine between which groups the difference was as a result of the ANOVA test. Pearson correlation analysis was used to reveal the relationship between the total score of sports characters and the total score of self-confidence. According to the gender of the tennis players, there was no significant difference between males and females in the total scores of sports characters and self-confidence. However, a significant difference was found between the sports character total score between 1-4 years old and 9+ years old, 5-8 years old and 9+ years old. As a result, it was concluded that there was no difference in the sports character and self-confidence of tennis players according to the gender and age variable, but the sports characters showed a difference according to the year of doing sports. As the years of playing sports of tennis players increase, their sports character traits increase positively.

Keywords: sports character, confidence, tennis.

AÇIK ERİŞİM

Editör:

Deniz BEDİR
Erzurum Teknik Üniversitesi, Spor Bilimleri
Fakültesi, Erzurum, Türkiye.

Hakemler:

Süleyman Erim ERHAN
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Spor
Bilimleri Fakültesi, Tekirdağ, Türkiye.
Fatih BEDİR
Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi,
Erzurum, Türkiye.

İletişim:

Aydın İLHAN
aydinilhan@pau.edu.tr
Bora GÖKTEPE
boragoktepe@hotmail.com
Kürşad ERGÜN
kursadergun@outlook.com

Tarihler:

Geliş: 07.12.2021
Kabul: 24.12.2021
Yayınlanma: 31.12.2021

Künye:

İlhan, A., Göktepe, B., & Ergün, K. (2021).
Tenisçilerin spor karakterleri ve özgüven
duygularının incelenmesi. *IntJourExerPsyc*,
3(2):79-84.
<https://doi.org/10.51538/intjouexerpsyc.1033766>

1. GİRİŞ

Spor, bireyin ilerleyen yaşlarında sorumluluk sahibi olmasında, kişiler arası iyi ilişkiler kurmasında ve bu ilişkilerin devamının sağlanmasında oldukça büyük bir etkiye sahiptir. Bireye sabırlı ve enerjik olmayı, sosyal grup ve toplum ile bütünleşmeyi öğretir (Çağlayan, 2011).

Spor sayesinde insanlar aynı amaçlara yönelmeye, birlikte hareket etme duygusunu yaşamaya başlarlar. Ayrıca takım sporlarında paylaşmayı, bireysel sporlarda da zorluklarla bireysel olarak mücadele etmeyi öğretir. Sportif etkinliklerle gerçekleşen bir sosyalleşme ve kendilik algısı yaşamın diğer alanlarında da etkili olabilir. Bu etkinlikler aracılığı ile edindiği tecrübeler kişinin yaşamını, kendini algılamasını ve benlik saygısını etkiler (Çağlayan, 2011).

Tenis sporu çağdaş dünyanın benimsemiş olduğu, uygulaması heyecan veren, seyretmesi ise heyecanla birlikte hayranlık uyandıran olimpik bir spor dalıdır (Ölçücü ve ark., 2011). Bu tanıma göre baktığımızda spor evrensel kültürün bir parçası, dünyada farklı ırk, din ve dili olan insanları birleştiren önemli bir araçtır. Kişisel veya takım halinde yapılan rekabet amaçlı ya da kişisel eğlence veya mükemmelliğe ulaşmak için yapılan fiziksel aktivitelerdir.

Karakter kelime anlamı bireyi başkalarından ayıran kendini kontrol edebilmesi ve kişinin kendi ile barışık olması ve yani kendine has yapısıdır (TDK, 2016). Karakterleri karmaşık ve günlük yaşantımızda karşımıza çıkan iyi ahlaki hal olarak göstermesine imkân tanıyan psikolojik ve davranışsal kaliteyi içeren, başkalarının iyiliği için yaşanan ahlaki bilgiye, ahlaki sevgiye ve davranışlara uygun erdemlere sahip olunması olarak belirtmiştir (Teo, 2010). Scheler karakteri kişinin ruhsal ve zihinsel alandaki yakınlıklarından doğan eylemleri açıklamak için başkaları tarafından koyulmuş az çok değişmeden kalan varsayımlar olarak açıklamaktadır (Kaymakcan & Meydan 2012).

Karakter gelişiminin önemi kişinin en iyisini yapmaktan gurur duyması, iyi muhakeme uygulaması ve kişisel özelliklerinin geliştirilmesidir (Madigan, 2016). Bazı araştırmacılar sporun karakter oluşturduğu veya karakteri desteklediği yönünde olduğunu ortaya koymuşlardır (Kavussanu & Roberts, 2001; Sage, 1990; Sage & Kavussanu, 2007; Jang, 2013). Özgüven, bireysel durumlara yönelik özel bir tutum değil, genel bir kişilik özelliğidir (Tokinan, 2008). Kendine güven cesaret olarak ifade edilir. Özgüven ise kişinin kendi yeteneklerine olan inancını içerir. Ruh hali ve fiziksel yönü de olan bir kavramdır (Merey, 2010).

Özgüven kavramı Türkçe literatürde yer aldığı için “bireyin kendini değerli hissettiği yargısı” olarak tanımlanabilir (Bandura, 1997). Bireyin kendisini hakkında olumlu düşündüğü, sevdiği ve olayları kontrol edebileceği yargısıdır. Kendini tanıması ve değerinin farkında olması gibi durumlarla ilgili bir kavramdır (Eldeleklioğlu, 2004). Kendine güven, kendini değerlendirmedir, memnun kalmanın bir sonucudur. Statik değildir. Olumlu veya olumsuz olabilir (Soner, 1995). Kişinin kendisine olan güven duygusu, yeteneğine, zekasına ve gücüne dayalı hayatta ortaya çıkabilecek sorunların üstesinden gelebilmesidir (Sayar, 2003).

Özgüven sahibi kişiler, iyimse, özgüvenli ve başarılı olmaya istekli, zorluklara direnmeyen, insan ilişkilerinde rahat ve sevecen, yeni düşünce ve deneyimlere açık ve ilerici kişiliğe sahip kişilerdir (Mağden & Aksoy, 1993). Düşük özgüvenli insanlar kendilerini başarısız ve değersiz bulurlar. Bu insanlar sevgilerini reddedilme korkusuyla değiştirmezler. Hayattaki sorunları çözemeyeceklerine inanırlar. Sürekli çaresizliğin stresini ve kaygısını yaşarlar. Başkalarına bağımlı bir yaşam sergilerler ve çabuk etkilenirler (Kurtuldu, 2007). Bu doğrultuda çalışmada tenisçilerin spor karakterleri ve özgüven duygularının bazı değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Araştırma betimleyici ve nicel araştırma türlerinden tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan tenisçiler gönüllü bir şekilde araştırmaya katılmışlardır. Tenisçiler rastgele yöntem ile seçilmiştir.

2.2. Araştırma Grubu

Araştırma grubunu, Türkiye Tenis Federasyonuna bağlı tenis kulüplerinde tenis oynayan 19,60± yaş 138 (%47.58)'ni kadın ve 152 (%52.42)'sini erkek toplam 290 tenisçi oluşturmaktadır.

Tablo 1. Çalışmaya katılan tenisçilerin demografik bilgiler tablosu

		n	min	maks	$\bar{x} \pm Ss$
Yaş	Kadın	138	14	28	19,42±3,21
	Erkek	152	14	28	19,81±3,43
Spor Yaşı	Kadın	138	2	11	6,99±2,13
	Erkek	152	1	12	6,99±2,07

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada kullanılan veri toplama aracı 3 kısımdan oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgi formu, ikinci kısımda “Spor Karakter Ölçeği” ve üçüncü kısımda özgüven ölçeğinden oluşmaktadır. “Spor Karakter Ölçeği” Jang (2013) tarafından geliştirilmiş, Türkçe’ye uyarlaması Görgüt ve Tuncel (2017) tarafından yapılmıştır. Spor Karakter Ölçeğinin 5 alt boyutu vardır. Dürüstlük, anti-sosyal, merhamet, sportmenlik ve adalettir. Toplam 27 madden oluşmaktadır. Ölçek “Tamamen Katılıyorum (5)’dan “Hiç Katılmıyorum (1)’a doğru değişen beşli likert tipindedir. “Özgüven Ölçeği” ise, Akın (2007) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek; içsel özgüven ve dışsal özgüven olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçek iç özgüven ve dış özgüven olmak üzere iki alt boyutlan oluşmaktadır. Toplam 33 madden oluşmaktadır Ölçek “Her zaman (5)’dan “Hiçbir zaman (1)’a doğru değişen beşli likert tipindedir.

2.4. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 15.0 istatistik programı kullanılmıştır. Elde edilen verilerin normallik sınaması Shapiro-Wilk analizi ile test edilmiştir. İkili grupların karşılaştırılmasında Bağımsız Örneklem T-Test, çoklu karşılaştırmalarda ise tek yönlü ANOVA analizi yapılmıştır. ANOVA testi sonucunda farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit edebilmek için Post-Hoc testi yapılmıştır. Spor karakter toplam puanı ile özgüven duyguları toplam puanı arasındaki ilişki ilişkinin ortaya konulabilmesi için Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Tüm veriler 0.05 anlamlılık düzeyinde test edilmiştir.

3. BULGULAR

Tablo 2. Spor karakterleri puanı ile özgüven duyguları puanının cinsiyete göre fark analizi tablosu

	Cinsiyet	n	\bar{x}	Ss	t	p
Spor Karakterleri	Kadın	138	81,14	6,924	0,44	0,65
	Erkek	152	80,81	5,61		
Özgüven Duyguları	Kadın	138	96,03	6,612	-0,21	0,83
	Erkek	152	96,19	6,582		

p>0.05

Tablo 2'e göre hem spor karakterleri toplam puanında hem de özgüven duyguları toplam puanında kadınlar ile erkekler arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (p>0.05).

Tablo 3. Kadın ve erkeklerin spor karakterleri puanı ile özgüven duyguları puanı arasındaki korelasyon tablosu

		Özgüven Duyguları Puanı	
		Kadın	Erkek
Spor Karakterleri Puanı	r	0,01	0,07
	p	0,88	0,42

p>0.05

Tablo 3'e göre yapılan Pearson korelasyon analizi sonucunda kadınların ve erkeklerin ayrı ayrı spor karakterleri ile özgüven duyguları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (p<0.05).

Tablo 4. Yaş gruplarına göre spor karakterleri ve özgüven duygularının tek yönlü Anova analiz tablosu

		\bar{x}	Ss	F	p
Spor Karakterleri	14-17 yaş	81,42	6,98	1,11	0,34
	18-21 yaş	80,41	5,89		
	22-25 yaş	81	5,84		
	26+	83,2	7,1		
Özgüven Duyguları	14-17 yaş	96,949	6,03	1,23	0,28
	18-21 yaş	95,318	6,209		
	22-25 yaş	96,746	8,059		
	26+	95,733	4,713		

p>0.05

Tablo 4'e görüldüğü üzere dört farklı yaş grubunun spor karakterleri ve özgüven duyguları toplam puanları arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir (p>0.05).

Tablo 5. Spor yapma yılına göre spor karakterleri ve özgüven duygularının tek yönlü Anova analiz tablosu

		\bar{x}	Ss	F	p
Spor Karakterleri	1-4 yıl	79,13	5,09	4,95	0,08*
	5-8 yıl	80,24	5,51		
	9+ yıl	82,27	7,11		
Özgüven Duyguları	1-4 yıl	96,13	5,66	0,05	0,99
	5-8 yıl	96,14	6,11		
	9+ yıl	96,06	7,35		

*p<0.05

Tablo 5'de yapılan Anova analizine göre 9+ yıl spor yaşı olanlar ile 1-4 yıl arası spor yaşı olanların (p=0,04) ve yine 9+ spor yaşı olanlar ile 5-8 yıl arası spor yaşı olanları (p=0,026) spor karakterleri toplam puanı arasında anlamlı bir fark yapılan Post-Hoc analizi ile tespit edilmiştir. Diğer spor yaş gruplarının birbirleri arasında özgüven duyguları toplam puanı arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (p>0,05).

4. TARTIŞMA

Spor müsabakalarında psikolojik faktörlerin önemli olduğu gerçeği birçok çalışma ile kanıtlanmıştır (Connaughton ve ark., 2008, Marchant ve ark., 2009, Nicholls ve ark., 2009, Nicholls ve ark., 2011, Crust ve ark., 2014, Yarayan ve ark., 2017). Bu kapsamda tenisçilerin spor karakterleri ve özgüven duygularının bazı değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Türkiye Tenis Federasyonuna bağlı tenis kulüplerinde tenis oynayan tenisçilerin bazı değişkenlere göre incelendiği bu çalışmada, spor karakterleri ve özgüven duyguları toplam puanlarında cinsiyet göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. Kadın ve erkeklerin spor karakterleri puanı ile özgüven duyguları puanı arasında ve yaş gruplarına göre spor karakterleri ve özgüven duygularında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Fakat spor yapma yılına göre spor karakterinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Spor karakteri toplam puanlarında cinsiyet ve yaş değişkenine göre anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Bizim çalışmamızla paralellik gösteren bir çalışmada, sporcuların spor karakterlerini inceledikleri çalışmada farklılık tespit edilememiştir (Siyahtaş ve ark., 2018). Diğer yandan spor karakterlerinin incelendiği bazı çalışmalarda sporcuların yaşları ilerledikçe spor karakter puanlarının arttığı sonucuna ulaşılmıştır (Öztürk & Türkmen, 2018; İmamli & Ünver, 2018). Bu iki çalışmada yaş ilerledikçe sporcuların spor karakter puanlarının arttığı şeklinde yorumlamışlardır. Yapılan çalışmalarda cinsiyet ve yaş değişkenliğinin spor branşlarına göre ya da bireysel spor ve takım sporları olmak üzere farklılık göstermesinin bu sonuçların farklılaşmasına neden olduğunu söyleyebiliriz.

Özgüven duyguları toplam puanlarında da cinsiyet ve yaş değişkenine göre anlamlı bir fark olmadığı sonucuna yapılan çalışma ile ulaşılmıştır. Yapılan bazı çalışmalara baktığımızda bizim sonuçlarımızı destekler niteliktedir (Acuner, 2012; Arslan ve ark., 2015; Bostancı ve ark., 2016; Karacabey ve ark., 2017, Güventürk, 2017).

Literatürde özgüven duygularının cinsiyet ve yaş değişkenine göre farklı sonuçlar çıkan çalışmalarda görülmektedir (Krane & Williams, 1994; Ekinci ve ark., 2014; Kırmıoğlu ve ark., 2017; Başoğlu, 2018). Cinsiyet ve yaşın tenis sporunda spor karakteri ve özgüven toplam puanlarında bir etken olmadığı, günümüzde cinsiyetin ve yaşın deneyimlerin aynı olması ve aynı sosyal ortamda sporcuların yer almasından kaynaklandığını söyleyebiliriz.

Spor karakterleri toplam puanlarında spor yapma yılına göre anlamlı bir fark bulunmuştur. Spor yapma yılı artıca spor karakter toplam puanlarının da artığı tespit edilmiştir. Yapılan bazı çalışmalarda bu sonucu destekler niteliktedir (Öztürk & Türkmen, 2018; İmamlı & Ünver, 2018). Bu çalışmalarda spor yapma yılının artmasının spor karakterleri üzerine olumlu etkileri olduğu belirtilmektedir. Spor yapma yılının artması ile deneyim kazandıkları ve spor karakter özelliklerinin artığı söylenebilir.

Spor ortamında deneyim kazanmak, karakter oluşumuna katkıda bulunabilir. Karakter bir spor ortamında öğrenilebilir ve öğretilir. Çevre ve hedef karakter gelişimine spor deneyimi ile karakter oluşturabilir (Doty, 2006).

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Tenisçilerde spor karakter ve özgüvenlerinde cinsiyet ve yaş değişkenine göre bir farklılık olmadığı fakat spor yapma yılına göre, spor karakterlerinin fark gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Tenisçilerin spor yapma yılı artıca spor karakter özellikleri olumlu yönde artmaktadır. Spor deneyimi artıca, spor karakter düzeylerinin olumlu bir şekilde artığı sonucuna ulaşılmıştır. Farklı spor branşları ile bu tür çalışmalar yapılabilir, branşlar birbiriyle karşılaştırabilir. Bireysel sporlar ile takım sporları bazında da karşılaştırmalar ele alınabilir.

6. ETİK BEYANI

Bu çalışma Pamukkale Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından incelenmiş ve onaylanmıştır (E-60116787-020-137009).

7. YAZAR KATKILARI

AI, araştırma tasarımı, giriş, tartışma ve sonuç bölümlerinin yazımında görev aldı. BG verilerin toplanması, veri girişlerinin yapılması, kaynaklar bölümlerinin yazılmasında ve makale formatına çevrilmesinde görev aldı. KE verilerin analizi, bulgular ve tartışma bölümlerinin yazımında görev almıştır.

8. KAYNAKLAR

- Acuner, A. (2012). *Farklı dansları yapan bireylerin çeşitli değişkenlere göre özgüven ve öz-yeterliklerinin karşılaştırılması* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi.
- Akın, A. (2007). Öz-güven ölçeğinin geliştirilmesi ve psikometrik özellikleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 167-176. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aibuefd/issue/1494/18075>
- Arslan, A., Doğanay, H., Kırık, A. M., & Çetinkaya, A. (2015). Lise öğrencilerinde spor yapma ve özgüven ilişkisi. *Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi*, 17, 130-149. <https://doi.org/10.17363/SSTB.20151714050>
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. W H Freeman/Times Books/ Henry Holt & Co. <https://psycnet.apa.org/record/1997-08589-000>
- Başoğlu, U. D. (2018). Patika oryantiring sporuna katılan bireylerin cinsiyet değişkenine göre özgüven düzeylerinin incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 31-39. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gaunjss/issue/35918/393167>
- Bostancı, T. G., Özen, G., Yıldız, N. O., & Üzümlü, H. (2016, 18-20 Kasım). *Studying self-confidence perception of school of education and sports students in terms of different variables* [Kongre Özet Bildirisi]. In the 10th International Conference in Physical Education, Sports and Physical Therapy, Elazığ, Türkiye. <http://icpespt2016.firat.edu.tr/tr/node/263>
- Connaughton, D., Wadey, R., Hanton, S., & Jones, G. (2008). The development and maintenance of mental toughness. *Journal of Sports Sciences*, 26(1), 83-95. <https://doi.org/10.1080/02640410701310958>
- Crust, L., Earle, K., Perry, J., Earle, F., Clough, A., & Clough, P. J. (2014). Mental toughness in higher education: Relationships with achievement and progression in first-year University sports students. *Personality and Individual Differences*, 69, 87-91. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.05.016>
- Çağlayan, N. (2011). *Bireysel ve takım sporu yapanlar ile spor yapmayan bireylerin benlik saygısı puanlarının karşılaştırılması* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Doty, J. (2006). Sports build character?!. *Journal of College and Character*, 7(3), 1-9. <https://doi.org/10.2202/1940-1639.1529>
- Ekinci, N. E., Özdilek, Ç., Deryahanoğlu, G., & Üstün, Ü. D. (2014). Spor yapan lise öğrencilerinin özgüven düzeylerinin incelenmesi. *Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1), 36-42. http://www.sportifbakis.com/Makaleler/1159581844_36-42pdf.pdf
- Eldeleklioğlu, J. (2004). Çocuklarda özgüven gelişimi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 111-121.
- Görgüt, İ., & Tuncel, S. (2017). Spor karakter ölçeğinin Türkçeye uyarlanması. *Spor metre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 15(3), 149-156. https://doi.org/10.1501/Sporm_0000000319

- Güventürk, F. (2017). *İnsan ve temel değerler: insanı insan yapan değerler*. Birleşik matbaacılık Ltd. Şti.
- İmamli, H., & Ünver, G. (2018). Spor karakterinin demografik nitelikler açısından incelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 36-49. <https://dergipark.org.tr/en/pub/asbid/issue/40817/470382>
- Jang, C. Y. (2013). Development and validation of the sport character scale [Unpublished Doctorate Thesis]. The University of Utah.
- Karacabey, K., Apur, U., Öntürk, Y., & Akyel, Y. (2017). Ergen sporcuların kaygı ve kendine güven düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi: Sporcu eğitim merkezleri örneği. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, 7(2/1), 111-121. <https://dergipark.org.tr/en/pub/buyasambid/issue/33194/334310>
- Kaymakcan, R., & Meydan, H. (2012). *Ahlaki karakter ve eğitimi* [Kongre Bildirisi]. II. Uluslararası Değerler ve Eğitimi Sempozyumu, İstanbul, Türkiye.
- Kırımoğlu, H., Dalli, M., & Demirel, B. (2017). *Ortaöğretim okulu öğrencilerinin spor yapma durumlarına göre kaygı ve öz güven düzeylerinin incelenmesi* [Kongre Bildirisi]. 15.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Antalya, Türkiye.
- Krane, V., & Williams, J. M. (1994). Cognitive anxiety, somatic anxiety, and confidence in track and field athletes: The impact of gender, competitive level and task characteristics. *International Journal of Sport Psychology*, 25(2), 203-217. <https://psycnet.apa.org/record/1995-19538-001>
- Kurtuldu, Pınar, S. (2007). *İlköğretim okulu yöneticilerinin özgüven düzeyleri ile liderlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Yeditepe Üniversitesi.
- Madigan, T. (2016). Ethics and character formation in sports: A philosophical perspective. *Sportsmanship: Multidisciplinary Perspectives*. 66-74.
- Mağden, D., & Aksoy, A. (1993). *Anne ve babaların çocuklarına karşı tutumlarını etkileyen etmenler*. Eğitim ve Bilim.
- Marchant, D. C., Polman, R. C., Clough, P. J., Jackson, J. G., Levy, A. R., & Nicholls, A. R. (2009). Mental toughness: Managerial and age differences. *Journal of Managerial Psychology*, 24(5), 428-437. <https://doi.org/10.1108/02683940910959753>
- Merey, B. (2010). *Yetişkinlerde özgüven duygusu ile anksiyete düzeyi arasındaki ilişkinin karşılaştırılması ve kültürlerarası bir yaklaşım* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Maltepe Üniversitesi.
- Nicholls, A. R., Levy, A. R., Polman, R. C., & Crust, L. (2011). Mental toughness, coping self-efficacy, and coping effectiveness among athletes. *International Journal of Sport Psychology*, 42(6), 513-524. <http://www.ijsp-online.com/abstract/view/42/513>
- Nicholls, A. R., Polman, R., Levy, A., & Backhouse, S. H. (2009). Mental toughness in sport: Achievement level, gender, age, experience and sport type differences. *Personality and Individual Differences*, 47(1), 73-75. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2009.02.006>
- Ölçücü, B., Canikli, A., Hadi, G., & Taşmektepligil, M. Y. (2011). 12-14 yaş kategorilerindeki bayan tenis oyuncularının fiziksel ve fizyolojik özellikleri. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 14-25. <https://dergipark.org.tr/en/pub/omuspd/issue/20453/217782>
- Öztürk, S.E., & Türkmen, M. (2018). *Dart sporcularının spor karakterlerinin incelenmesi* [Kongre Bildirisi]. 6. Uluslararası Bilim, Kültür ve Spor Kongresi. Lviv, Ukrayna, 848-861.
- Sayar, K. (2003). *Söz ola gençlik kültür, sanat ve edebiyat dergisi*. Erkam Matbası.
- Siyahaş, A., Saraç, D., Tükenmez, A., & Hocaoğlu, M. (2018). Farklı branşlardaki sporcuların spor karakter özelliklerinin karşılaştırılması. *International Social Sciences Studies Journal*, 4(28), 6252-6259. <http://www.sssjournal.com/DergiDetay.aspx?ID=1099&Detay=Ozet>
- Soner, O. (1995). *Aile uyumu, öğrenci özgüveni ve akademik başarı arasındaki ilişkiler* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Marmara Üniversitesi.
- TDK, (2016). *Karakter*. *Güncel Türkçe Sözlük*. 04.08.2016 tarihinde http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&kelime=karakter 'den alınmıştır.
- Teo, R. W. (2010). The effectiveness in measuring character development outcomes in singapore schools through character development award. Doctorate, Durham University, UK.
- Tokinan, B. (2008). *Yaratıcı dans etkinliklerinin motivasyon, özgüven, özyeterlik ve dans performansı üzerine etkileri* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Yarayan, Y. E., Yıldız, A. B., Gülşen D. B. A. (2018). Elit düzeyde bireysel ve takım sporu yapan sporcuların zihinsel dayanıklılık düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(58), 992-999. <http://doi.org/10.17719/ijssr.2018.2509>